

NÉPOLVASÓTÁR

SZÉPIRODALMI ÉS TUDOMÁNYTERJESZTŐ HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG
ÉS
KIADÓHIVATAL

GARAÍ-UTCZA 32

NYVA A MEGRENDELÉSEK INTÉZENDŐK

Tartalom: Nagy Férfiak. (Szabó Endre.)
 — A jövő. (Kautsky Károly.) — Eladta a testét (Jules Janin.) — A holt katona. (Feleki Sándor.) — Jézus. (Weitling Vilmos.) — Szociális igazságok. — Ha az a barna lány... (Bakó Antal.) Tudományok és találmányok köréből. — Különfélék. — Humor. — Szellemzicrák. — Világkrónika. — Szersztói üzenetek. — Képrejtvény.

➡ Egyes szám ára 10 krajczár. ➡

Olvasóink figyelmébe.

A 16. füzetrel, a mint ígértük, a „Népolvasótár“ minden olvasója megkapja

Bébel Agostonnak

a német birodalmi gyűlés tagjának híres könyvét:

„A nő és a szocializmus“, „A nő a múltban, a jelenben és a jövőben.“

A vaskos, körülbelül 400 oldalas, csinos könyvnek bolti ára 1 frt 50 kr. Olvasóink jutalomként Budapesten 25 kr-ért és vidéken 35 kr. beküldése mellett megkapják. Igényt tarthatnak a jutalomkönyvre mindazok, a kik a „Népolvasótár“ 16. füzetének birtokában lesznek.

Budapesten a 16. füzetrel együtt hordják ki a jutalomkönyvet. A vidéken a pénz előzetes beküldése mellett postán küldjük a könyvet.

*

A „Népolvasótár“ legközelebb megkezdi Hugó Viktornak, a hírneves francia regényírónak egyik nagy érdekű munkája közlését.

*

Minden lakasváltozásnak azonnal való pontos bejelentését kérjük a kihordóknál vagy levelezőlapra a kiadóhivatalba.

*

Ha fővárosi megrendelőink nem kapnák vasárnaponként pontosan házhoz hordva füzeiteinket: értesítsenek és gondoskodunk róla, hogy ez többé ne forduljon elő.

*

A haladás, felvilágosodás és az emberszeretet minden hívének, de első sorban a munkásnépnek kötelessége terjeszteni füzeiteinket.

NÉPOLVASÓTÁR

II. szám.

Budapest, 1897. július 11.

I. évfolyam

Szerkeszti és kiadja MEZŐFI VILMOS.

⊗ Szerkesztőség és kiadóhivatal Garai-utca 32.

Nagy férfiak.

Forgatom a históriát,
Nézem, hogy ez s az mit csinált?
S a sok nagy név csak úgy hemzseg,
Kápráztató a szememnek.
Itt nagy császár, ott nagy király,
Hódító nagy hadvezér,
S mindezeknek bőven kijár
Arany betű, és babér.
Nagy Sándorok, Nagy Frigyesek,
Nagy Károlyok, Nagy Mátyások,
Napoleon . . . S a nagy eset
Szintén annyi, szinte már sok.
Marathon s a Thermopylák,
Bizánc, Lipcse és Waterloo — —
Csak győzze a szegény diák
Bemagolni.
Amit holmi
Skriblifax a könyvbe felró.
S jól tanuld meg buta plebs,¹⁾
Ne ne vess,
De alássan értsed önként:
Hogy ami a földön történt
S amitől a világ áll, — hát
Azt mind, de mind ők csinálták:
Nagy Péterek, Nagy Sándorok,
Nagy Frigyesek és a többi,
S méltó dolog
Vala őket hát kitömní.
Lapozgatok, lapozgatok . . .

¹⁾ Nép.

S megint csak a fényes Nagyok!
 Földhöz vágom azt a listát:
 Hol maradtak a Kis Miskák?
 Mind elbujt tán az ebadta,
 Mindent a Nagyokra hagyva?
 Dehogyan bujtak!
 Jó poéta²⁾, várj, ne fujj csak!
 A Kis Miskák mind ott voltak:
 Vedd számba csak a sok holtat;
 Csatarendben, első sorban
 Mentek neki, tűznek vasnak,
 Megbolondult vad mámorban
 Vágtak, öltek és meghaltak;
 Egy-egy felsőbb pillantásra
 Hagyták magok húzni nyársba,
 S engedve a kommandónak,
 Enni adtak a hollónak,
 Mig a Nagyok
 Jól meghúzták hátul magok;
 Aztán éjjen, napon által
 Mulattak a hetaerákkal,³⁾
 Várva amíg jó hirt hoznak
 S erre ujfent dáridóztak.

Jött aztán a hisztórikus,⁴⁾
 Ez a barom, vén fífikus⁵⁾
 És megírta, hogy Nagy Sándor
 És Nagy Frigyes, Pál és Péter
 Milyen nagy hős, milyen bátor!
 Milyen nagy dolgokat ért el!
 — Hej pedig ha e sok Nagynak
 A kezébe puskát adnak
 S küldik őket könyörtelen
 Oda, hol a halál terem:
 Iliontól⁶⁾ Világosig
 Mind a nad

Szabó Endre.

²⁾ Költő. ³⁾ Kéjnök. ⁴⁾ Történetiró. ⁵⁾ Ravasz. ⁶⁾ Régi görög vár, a melyet sokáig ostromoltak.

A j ö v ő.

A „Népolvasótár“ számára írta: **Kautsky Károly.**¹⁾

Az utolsó esztendőök feltűnő jelensége az az érdeklődés, a melylyel a szocialisztikus utópiák²⁾ iránt viseltetnek az emberek. De még meglepőbb ez a jelenség, ha tekintjük, hogy ez az érdeklődés nagyobb a burzsoázia³⁾, mint a proletárság⁴⁾ körében. Mi ebben kedvező jelenséget látunk. Minél erősebb a munkásosztály, minél nagyobb az államban és a társadalomban a befolyása: annál jobban igénybe veszik a komoly harczok, a gyakorlati szervezkedés munkája, a propaganda⁵⁾, a létező viszonyok buvárlása, egy szóval annál kevesebb ideje és kedve marad álmok szövésére. Minél nagyobb erővel dolgozik a jövőn, s minél jobban érzi, hogy azt egyedül van hivatva erejével megalkotni: annál kevésbé érzi szükségét, hogy meséket mondasson magának a jövő képeről.

Nem így a burzsoázia. Minél erősebb lesz a munkásnép, annál biztosabban belátja, hogy neki nincs jövője, mert a munkásnépé a jövőendő. Minden áron a meglevő viszonyokba kapaszkodik, ámde érzi, hogy közeledik a pillanat, a mely kiragadja környezetéből, hogy új viszonyokba helyezze, a melyek sötétnek és borzalmasaknak rémlenek előtte. Sem nem tud, sem nem akar az új alakulásért harczolni, ámde annál inkább fürkészi a sötétséget, hogy tisztán lássa sorsát.

Pusztuló társadalmak, vagy társadalmi osztályok, a melyek érezték, hogy nincs erejük a jövő formálására: mindenkor azon voltak, hogy előre meglássák a bekövetkezendőket. A haldokló hűbéri uralom idejében például csillagjóslással foglalkoztak, a francia forradalmat pedig spiritisztikus⁶⁾ mozgalmak előzték meg. A spiritizmus és a csillagászat ma is divatban vannak, ámde a burzsoázia nagy tömege mégis józanabb és felvilágosodottabb, sem hogy higgyen benne, így tehát a szocialisztikus jövőnek eseteléséhez menekülnek. Ennek mégis némi alapja van.

Egyéb oka is van ennek. A burzsoázia érzi, hogy el kell pusztulnia és át kell engednie a proletáriátusnak az örökséget. Ebben a keserves tudatban csak egy vigasztalása van: nem hágy nevető örökösöket maga után. Maga sem hiszi, hogy a szocialista tan és törekvés gáncsolásával a proletárság előrehaladását megakasztani tudja. Mindazonáltal fokozott mérvben gáncoskodik, egyedül azért, hogy elmondhassa magának: Az a társadalom, a melyet a szocialisták a mostani helyébe építeni akarnak, nem földi paradicsom, hanem pokol lesz. Ebben a képzelgésben dúskálódik az egész szocialistaellenes irodalom.

1) A németországi munkások kiváló írója. Szerkeszti a „Neue Zeit“ (Új idők) című folyóiratot.

2) Olyan mesebeli állami rend, a melyben minden tökéletes.

3) A vagyonnal bíró uralkodók összessége.

4) Az elnyomott, máról-holnapra élő nép.

5) Szóban, írásban eszmék és elvek terjesztése.

6) A lélekidézés babonája.

Csakhogy ezt az édes vigasztalást a burzsoázia a szociáldemokrácia gazdasági és politikai irodalmából nem meritheti, mert abban komoly és megvalósítható politikai és gazdasági czélokot talál, ellenben hiába keresi a legapróbb részletekig menő leírását a jövő társadalmának. Ámde hiába, a burzsoáziának szükségé van a jövő társadalom részletekig menő megírására, hogy kicsinyes gáncoskodásait aprólékos dolgoknak támassza.

Miután pedig a szociáldemokrácia ide vonatkozó kíváncsiságát nem elégíti ki: haragszik és köpköd, a miért nem rajzolják meg a jövő társadalom minden ágát-bogát. Hogy azonban mégis legyen valami szomorú vigasztalása: írói maguk csinálnak ilyen szociálistikus utópiákat. A melyek persze torzképek.

A proletáriátus ilyen álmképekkel nem gyöttri magát, hanem fokról-fokra halad előre a végleges felszabadulás útján.

Eladta a testét.

— Irta Jules Janin. (Franziából.) —

Történetem érzékeny: — elbeszélésem tárgyához hasonló áldozatot nem ösmerek. Ez undok tragédiának egy gyermek az áldozata és egyszersmind áldozó papja.

Kezdetben ártatlan volt: a becsületességet hívta segítségül — ma már be van szennyezve; — ha életét a bűnnel kezdte volna, most kényelemben élne, selyembe öltözködnék és drága ékszerrei volnának: — ilyen a mi igazságunk!

Egy szerencsétlen gyenge gyermek mit csináljon a tolongásban, hol mint a méhrajzáznál az első helyek el vannak foglalva?

Az erősebb, ügyesebb, tolakodóbb és élénkebb veszi el a helyet! — Az erő minden; az erő után a ravaszság jő. — E szerint a férfi-nem a nő-nemet kiszorítja, tönkreteszi. — Hány szegény teremtés hal meg éhen, vagy becsületét bocsátja áruba!

Ma inkább áll, mint valaha, hogy a férfiak a prostituált személyek nyomdokait követik; van olyan vásár, hol lelkiösmeretőknek szabott ára van, eladják tollukat, szavukat; önmegadásuknak, szavazatuknak, tiszteletöknek bizonyos ára van. — Királyokat emelnek trónra, fizetést kapnak szolgálatokért; megbuktatják a királyokat: ezért is fizetést huznak; fizetésért mindent tesznek, még meg is halnak. — Látjuk, hogy a férfiak mindenféle alakban jó és rossz látszattal eladják magukat.

Visszatérek történetemhez.

A szegény gyermek nyomorral küzdött. A rettenetes — hideg és könyörtelen nyomorral, mely lépésről-lépesre követte. — Szinehagyott ruháskáját a nyomor gyűrte össze, rongyos keszkenőjét még jobban szétszaggata, czipőjét hóval tölté meg; néhány szalmaszállal a nyomor vetette ágyát; egy lat szénnel tüzhelyét a nyomor melegítette fel Hidegvette piros ujjaival a nyomor terítette asztalát! — Tehát a nyomor, e szomorú társ volt kísérője, ez ment előtte, utána, átölelte, betakarta.

Ez nem olyan társ mint más. Szivtelen, lelketlen, mosolytalan; könyek — könyörület — részvét — reménység nélkül. — Más társ, — bárki — még a gályarabtárs is, társához simul, ragaszkodik, a szerencsétlennel megosztja büzhödt vizét, fekete kenyerét.

Ez az irgalmatlan, buta — értelmetlen — sovár nyomor megszerette e 16 éves gyermeket. Testét, lelkét hatalmába vette. Legfelsőbb akarata ez volt; egész terhével gyenge vállaira nehezült és midőn a leányka az utcára ment, érezte szegényke, hogy a nyomor vállait nyomja.

A leányka egy napon, e lerázhatatlan társ kíséretében egy szörnyeteg vénasszonynak az ajtaján kopogtatott. — A vén banya, az emberi bünsz szenvedélyek szolgálója, a nagyvárosok szörnyetege. — E lények megbecstelenítik az aggkort, a fehér haját; kiélt arcukat undok ránczok torzítják, hol minden redő egy-egy büntörténetet rejt; nagy, száraz, kiaszott kezöknek az érintése beszennyez. — E vén asszony egykor az ifjak sorsában osztozott; de most már a bün özvegye lett. — Még most is volt kényelmes karszéke, melybe leülhetett, egy cserép fazeka, hogy magát melengetse és egy nagy macskája, hogy legyen mit szeretnie!

E szépség előtt, ki arra kényszerült, hogy kérelmével hozzá folyamodjék, a vén banya egy pillanatig gonosz lelkének sötét gondolataiba merülve, a félenk gyermekre bámult és hallgatott; beesett és kiégett szemeit lassan emelte föl, és látva az éhségtől elsoványodott friss ifju arcot, a megkékült és hidegtől kicserpesedett kezeket, melyek puhák és fehérek lehetnének, a hosszú szempillák árnya alatt a kimerültségtől megtört kék szemeket, — e kincseket látva az öreg banya, kegyetlen lelkéből rettenetes sóhaj tört ki.

Leányom, mondá a szegény gyermekhez fordulva, nem tehetek érted semmit . . . Későn jöttél. Én magam is majdnem éhenhalok. Boltomba már nem járnak vevők; éjjel nem kopogtatnak ajtómon, nappal is hiában tartom nyitva. — E szavak mondása mellett nagy macskáját simogatta, az pedig hozzá törleszkedve egyhangulag dorombolt.

Ekkor a gyermek, ki ezideig egyenesen állott, mint az olyan ifju személy teszi, aki érti, hogy nézik, látva, hogy nincs mit reménylenie, bágyadtan leült a földre, a vén asszony tüzhelye elé. A nőszörnyeteg könyörülettel és sajnálkozással tekintett reá, bütykös ujjával a gyermek szép szöke hajfürteit simogatta! A tisztán teremtés játszott . . . játszott a legbecsesebb és legritkább ékességgel! Lágy mint a selyem, fényes, tömött és minden ártalmas hajkenőcstől tiszta volt; egy boldogtalan leányka szép haja, kinek ez az egyetlen egy ékszere maradt meg, melyre büszke, melylyel disziti magát. — E gyenge fehér nyak körül tömött fürtökben hullámozott; e márványsima homlokot dicsfényvel vette körül; az öreg asszony büzhödt keze ez átlátszó tömeget emelgette, a szép haj hullámozása által mozgásba hozott lég felverte a tüzhely hamuját, és a könnyü pehely a hosszú hamvas fürtökre szállt.

Hajdanában, mormogá az öreg, ezzel a hálóval meg lehetett volna fogni az uralkodó házból származó két herceget, három tábornokot, egy püspököt, és ki tudja hány főhivatalnokot . . . Ah! az idő megváltozott!

Hirtelen egy gonosz eszme szállta meg a vén banyát:
— Nem adnád el a hajadat? — kérde a gyermektől.

A földön heverő gyermek agya az éhségtől gyötört, és a széngőztől izgatott volt . . . feje zugott, előbb nem értette meg; e szó: eladni haját, egyetlen kincsét, álomnak tetszett, olyan nehéz álomnak, a milyent a szegényből csak a hideg és éhség kinja csikarhat ki. A nehéz álom elkábitja az agyat . . . reggel, felébredve mégis azt sóhajtja a szegény: almomban éheztem, álomban fáztam: az ébrenlét, a valóság kinjához képest ez csekélység, ez öröm!

A banya, egy kereskedősegéd hidegvérűségével a tövínél megfogta a szép haját, és hosszát karja hosszúságához mérte. A tömött aranyhaj, a kifeszített kar összeaszott, megsárgult, rán-czos, vén bőrével érintkezésbe jöve, csak annál szebben tündöklött; akarata ellen a banyának is feltűnt ez ellentét, karját még mindig kinyújtva tartá, és felváltva hol az összeaszott holt karra, majd ismét az élettelmes fénylő hajra bámult . . . mennyi fény — élet és melegség!

E perczen az öreg asszony piszkos főkötője alól egy ragacsos ősz hajsza csuszott ki, mint ha ez a borzas fésületlen szőr, e gyermek szép haját látva, az irigység dühétől bántva, dugta volna ki magát.

— Válaszolj hamar, mondá az öreg, eladod-e a hajadat? Szép tömött, hosszú, legalább is egyrőfős, — tizenöt frankot hozok érte, — és azt a pénzt megeszszük.

Az ifju leány kibomlott haját egyik oldalról a másikra hanyta, sovány kezeckéjével a homloka felett is fölemelte, bágyadt nedves szemeit kimeresztette és bánatosan mosolygott . . . Nem bánom, adjuk el, mondá . . . és az éhség oltárán szép haját feláldozá!

Ekkor az öreg lehajolt ahhoz kosárhoz, melyen a macska aludt. A macskát csendesesen félretaszítá, és a koldusrongyok undok tömkelegében keresgélt: régi övek, kendőcskek, szalagesokrok, egykor rózsaszín, most piszkos, színehagyott fakó, melyekből fejére főkötőket csinál; gyűrött, rongyos gallérok, melyeket zseb-kendőknek használ; rozsz selyem harisnyák, melyeknek a feje golyocsból volt kifoldva.

E szemétfészekből a ronda rongyokat kihányta, s a szoba megtelt hajék, fodor, csipke, himzés, szalag, selyem és egyéb drága szövetek rongyos, piszkos, kopott maradványaival: e kosárban a tunya fényezés foszlányai voltak összegyűjtve; a kosár fenekén egy olló volt — egy lámpaolló. — A vén asszony ezt kereste.

Midőn az ollót meglelte, e rozsdás életlen portékát, melylyel koronkint vén körmeit nyiszolta, a gyermek haját ismét a kezébe vette és a gyökerétől kezdve, hogy szinte a fejbőrét surolta, elkezdte ezt a főséges fényben uszó tenger haját, melyre egy

kiralyné is büszke lehetett volna, nyírni, azaz nem is nyírta, inkább tépte és reszelte.

Oh nyomor! oh fájdalom! az öreg asszony irgalmatlanul dolgozott, a rozsdás olló nyikorgott, nyögött, s a földön pihenő szegény gyermek csendesen tűrte.

E rettenetes munka háromnegyed óráig tartott; az áldozat be volt végezve.

Midőn a gyermek fejét megkopasztotta, a gyönyörű zsákmányt egy régi mocskos szinlapba, a hajdani bőség és tivornya maradványába göngyölte. A szegény gyermek kinyujtá kezét; tizenöt frank helyett csak tizennégyet kapott. Szomoruan távozott. De nagyon éles hideg volt; a pompájától megfosztott fő fájdalomosan érezte a csipős hideget. — Oh rettenetes bűn! pokoli találmány! Ezelőtt egy órával egy egyszerű kis kalap elegendő volt arra, hogy e kedves főt a hideg ellen megvédje . . . Fájdalom! a fényes korona hiányzik, a drága ékszer nincs meg, a hullámzó fürtök eltűntek, nincs semmi . . .

Husz nap mulva az éhség ismét elővette. A néma — nyomasztó és szomorú nyomor ismét visszatért! — Két kezébe rejté fájó homlokát, a legszebb ékességétől megfosztott égő homlokát és reá szánta magát, hogy a vén asszonyt ismét fölkeresse.

A vén banya karszékeiben ült, ócska ruháit foltozgatta; varrás közben egy trágár dalt énekelt; — szomjas volt; midőn a gyermek belépett, alig nézett reá.

A vén asszony durván fogadta nyers hangon azt mondta: „Most már nem tehetek érted semmit, legfeljebb ezt az első fogadatot huzhatom ki, hogy eladjuk egy hamis fogsor csinálónak. E szavaknál undok ujját arra a fehér gyöngyre tette, mely azon a helyen, a hol volt, egy országot ért.

Az a fog, melyet a szörnyeteg érintett, éppen az a legelső fog volt, mely a mosolynál látszik, az az első fog, mely a bibor ajkak között tündöklöklik, az a fog, mely az első csóknál a kedves homlokán nyugszik, az a fog, mely e nagy szóhoz: szeretlek! a hangot és a kifejezést adja. E fog sokat jelent; ékesség, — ifjúság — bájmosoly és egészség!

Midőn az előrelátó vén banya a szegény leány haját eladta, e másik kincsnek is szerzett vevőt.

— Hallod leányom! még köszönettel tartozol, hogy ezt választom! Egy foggal több vagy kevesebb, — de nagy dolog! Van eladó fog elég, még szebbek, mint a tiéd, válogathatok. — Nem elég drágáért vettem meg a hajadat?

A gyermek sokkal ártatlanabb, éhesebb és szegényebb volt, semhogy szépségére gondolt volna. — A gyermek ebbe a vásárba is beleegyezett. — Alig mondta ki az igent, a vén asszony rögtön egy fogorvoshoz vitte.

(Vége következik.)

A holt katona.

— Seidl. —

Távol, kopár mezőkön
Egy holt vitéz pihen.
Nevét, bár szive hős volt,
Nem tudja senkisé.

Ott ül egy anya sirva,
Sóhajt: „Isten segits!
Szegény fiam, ha meghalt,
E földön senkim sincs!”

Ló dobbanása hallszik.
A tábornok-sereg
Büszkén épp arra vágat,
Hol a hős szendereg.

Egy sápadt lány kibámul
Az éjbe s félve fél:
„Ah elment, vége, meghalt,
De hű szivemben él!”

Érdemkereszt csüng rajtuk
S eszükbe még se jut:
Keresztet érdemelne
A hős, ki elaludt.

Három szempár siratja
A szegény katonát.
Száll égbe tiszta könnyük,
Hegyen meg dombon át.

Nem egy megholt vitézért
Családja kesereg,
A szegény katonáért
Egy könnyesepp sem pereg.

Kis felhőcskébe gyűjti
Az ég a könnyeket
S viszi a zöld mezőre
Hol a hős elesett.

De messze, kis faluban,
Mig tűn az esti fény,
Egy apa szól aggódva:
„Talán meghalt szegény!”

S a könny a holt fejére
Mint harmatcseppje hull,
Hogy ne pihenjen távol
Árván, siratlanul.

Feleki Sándor.

Jézus.

— Egy szegény bűnös evangéliuma. —

Irta: **Weitling Vilmos.**

Jézus hirdeti a munka és az élvezetek közösségét.

Máté 6. rész, 25. vers. Annakokáért mondom nektek: Ne legyetek szorgalmatosok a ti életetekről, mit egyetek, vagy mit igyatok, sem a ti testetekről, mivel öltöztessetek. Nemde nem nagyobb é a lélek, mint az étel és a test, mint az öltözet?!

Igen ám, kérde az olvasó, lehetséges-e az ilyen gondtalan élet a munka és az élvezetek közössége nélkül? Nem. A biblia

magyarázók ezt elfelejtik és mellőzik, pedig Jézus legnehezebb tanítását csak ily értelemben foghatjuk fel tisztán és világosan.

34. vers. Ne legyetek azért szorgalmatosak a holnapi napról: mert a holnapi nap gondot visel az ő dolgairól. Elég a napnak az ő mindennapi szorgalmatossága.

Ez a két hely alapján véve az apostolok cselekedeteire vonatkozhatott. A tizenkét apostól ugyanis nem folytatott mesterséget, mert az akkori idők szokásai szerint mindenütt szívesen és vendégszeretően fogadták őket. A következők azonban az egész néphez voltak intézve:

Lukács 3. rész, 11. vers. A kinek két köntöse vagyon, adjon annak, a kinek nincs és a kinek vagyon eledele, hasonlóképen cselekedjék.

Ezt ugyan nem sok jámbor keresztény követi! Mit gondolsz, szíves olvasó? A mai társadalmi rend vezetői gazdag emberek, nem akarnak ebbe a savanyu almába harapni. Irástudóikkal és isten szavainak magyarázóival olyan jogrendet teremtettek, a mely keményen megtorolja az ily irányu cselekvést. Abban az időben is úgy csalták a népet, mint most. Az x-ből u-t csináltak, mint napjainkban. A mai kor irástudói, az államférfiak, az uralkodók, az ügyvédek írásai tele vannak eme felfogás eredményeivel. Ezeknek a fajtajáról mondja Jézus:

Lukács 11. rész, 46. vers. Jaj néktek is törvénytudóknak, mert elhordozhatatlan terhekkal terhelitek meg az embereket, de ti egy ujjotokkal sem akarjátok azokat a terheket viselni.

52. vers. Jaj néktek törvénytudóknak: mert elvettétek a tudománynak kulcsát: ti magatok nem mentetek be és azoknak is megtiltottátok, a kik beakartak menni.

Látjátok, ma is így van ez és a szabadságról szóló csalfa mondataik ellenére így is fog maradni, mindaddig, a mig közügyeitek intézésére olyan embereket választottok, a kik terheitek viselésében osztozkodni nem akarnak, hanem jobban élnek, mint ti. Ezek mindég a maguk érdekében fognak kormányozni és nem a ti javatokra.

A társadalmi boldogság megteremtéséhez nincsen szükség az államférfiui és az ügyvédi fufangra, mind ez károtokra van. Ha a helyzeten javítani akartok, akkor a kormányba olyan embereket kell választanotok, a kik hozzátok hasonlóan elvannak nyomva, a mi kényszeríti őket, hogy a maguk boldogulását a ti boldogságtokban keressék. Ne válasszatok olyant, a kinek nincs elegendő bátorsága arra, hogy mindenét feláldozza a közjónak,

a ki erre nem képes, az nem méltó a vezetésre. Kiséreljétek meg és induljatok ki ebből az alapelvől. Hiszen tulnyomó többségben vagytok, csak az hiányzik, hogy megértsetek egymást. Ha egy környéken ma csak egy ember helyesli ezt és nyolcz naponként egyet-egyet térítene meg, a megtért pedig hasonlóképp cselekednék: ugy egy év alatt az egész környék meg lenne nyerve az eszmének. Ugye, így menne? Hát próbáljátok meg.

Szociális igazságok.

A női munka. Legujabb statisztikai kutatások nyomán a főbb európai iparállamokban a következő mérvben végeznek ipari munkát a nők. Angolországban a nőmunkások száma $4\frac{1}{2}$ millió, Franciaországban $3\frac{3}{4}$ millió, Olaszországban $3\frac{1}{2}$ millió, Németországban 5 millió, Ausztria-Magyarországon $3\frac{1}{2}$ millió. Összesen $20\frac{1}{4}$ millió asszony dolgozik a különböző iparágakban. S ez arány egyre növekvőben van. A nők lassan-lassan kiszorítják a munkából a férfiakat. Világosan tanúsítja ezt a következő statisztika, a melyet angol gyárakban vettek fel. E szerint száz munkás közül esik:

A tonó iparban		A szövő iparban	
Férfi	22·5 százalék	12·2 százalék	
Fiu	16·7 „	10·5 „	
Asszony	44·4 „	55·4 „	
Leány	16·4 „	16·9 „	

Ausztriában ugyanilyen az arány. És pedig száz munkás közül esik:

A selyemiparban		A pamutiparban	
Férfi	37·0 százalék	41·5 százalék	
Fiu	2·3 „	2·2 „	
Asszony	56·4 „	53·1 „	
Leány	4·3 „	2·7 „	

Ebből nyilvánvaló, hogy a nők egyre szaporodnak a gyárakban és kiszorítják a férfi munkásokat.

Sitzmunkások mőhelye. Bernben (Svájcz) a városi tanács ülésén indítványt tettek, hogy az otthon dolgozó munkások, (sitzmunkások) számára a város szervezzen mőhelyeket, a melyekben mindenki ingyen dolgozhassék. Ezt az indítványt különösen a szabó és czipésmunkások körében a lakásviszonyokat illetőleg tett szomorú tapasztalatok teszik indokolttá. Az indítványt most a tanács tagjai tárgyalják. Valószínű, hogy el is fogadják. Svájcz az ipari törvényhozás terén a legelőrehaladottabb állam és így eme méltányos kérés elől nem zárkozhatik el. Ha nálunk ilyesmit szóba hozna valaki: azt bolondnak tartanák a város gondozói.

Nincs más menekvés. Frankenstein Kuno egy polgári író, hosszabb értekezést irt a nőkérdésről Munkájában így emlékezik

meg a varrónőkről: „Ha a varrónő erkölcstelen életet folytat, ennek silány keresete az oka. Más ok nincs, a mely miatt testét áruba bocsátja. A nagyvárosokban élő munkásnők legnagyobb része olyan béreket kap, a melyek a legszükségesebbek megszerzésére nem elegendők. E miatt abban a szomorú helyzetben vannak, hogy vagy a prostituáltakban (pénzért eladó szerelem) keressenek jövedelmi forrást, vagy menthetetlenül az anyagi és szellemi nyomoruságba süllyedjenek.“

Ötórás munkanap lovaknak. Németországban elvetették a nyolczórás munkanap életbeléptetésére vonatkozó törvényjavaslatot. Minálunk is kézzel-lábbal kapálódznak, a munkaidő bármily csekély mérvü megrövidítése ellen. Oroszországban már humánusabbak. Így például Szent-Pétervárott a lóvonatu városi vasut társaság az öt órás munkanapot léptette életbe — lovai számára. Indokolta határozatát azzal, hogy a lovak csak annyi munkaidőt bírnak meg, ha egészségükben kárt nem akarnak tenni. A kocsisok és kocsivezetők azonban továbbra is 12—14 órai munkát kötelesek naponként teljesíteni. A mai rendben olcsók az emberek, de drágák a lovak.

Ha az a barna lány . . .

Ha az a barna lány igazán szeretne,
Forró szerelemmel csókolna, ölelné,
Megosztaná velem a nyomoruságot,
Soha nem kívánnék egyéb boldogságot.

Ha az a szőke lány szeretne,
Igaz szerelemből feleségem lenne :
Egyebet se tennék, csókolnám ölelném,
Mindig igazabban forróbban szeretném.

. . . Hajlik az a szőke, hajlik az a barna,
Mintha minden kis lány gyenge virág volna.
Hajlítgatni őket, nem visz rá a lélek . . .
Ugyan a leányok hogy is szeretnének ?

Bakó Antal.

Tudományok és találmányok köréből.

§. **Távíratkozás drót nélkül.** Megvalljuk, hogy ma már semmi sem lep meg bennünket. Csodaszámba ment még az Edison fonográfja, a mely az emberi hangot megőrzi s utánozza és a Röntgen-sugara, a mely a vesébe lát. Mennyi port vertek fel ezek a találmányok. S most nagy csöndességben, minden önkínálás nélkül készítik elő szorgalmas tudósok, a századvég utolsó találmányát: a drót nélkül való távíratozást. Dr. Klupáthy Jenő, budapesti egyetemi tanár, egy rendkívül érdekes, tudományos ujságot mutatott be egy előadásán. A villamosság tudományának vivmánya: a pusztá

levegőben, minden vezető közeg, drót nélkül való villamos táviratozás. Dr. Klupáthy elmondta, hogy már azelőtt is tett némileg rokonirányú kísérleteket a villamosságnak a távolban való ugyan-csak villamos áramot előidéző hatásáról. A fizikai intézetben felállított eszközeivel mindig meglehetett határozni, mikor jön vagy megy a budapesti Baross-utczában villamos kocsik, mert az ott működő áram a felállított eszközökben is villamos áramot keltett. Tizenöt kilométer messze távolságba felállított távirógépek között sikerült áramokkal táviratozást létrehozni. Ez azonban még korántsem a határ, mert egész bizonyosra lehet venni, hogy az eszközök érzékenységét annyira fogják fokozni, hogy 100 kilométer távolban is hatnak egymásra. Klupáthy meglepő kísérletekkel mutatta a levegőben való táviratozás tüneteit s elmondta, hogy ez új távirat módszernek rendkívül nagy a jelentősége mindenütt, a hol vezetékek felállítása nehézségekkel jár, úgy főleg a háboruban, a hol nincs arra mód, hogy a sereg mozgás és a vezérlés között mindig rögtön közvetlen táviratösszeköttetés legyen. Különösen fontos a hajózásra is az új felfedezés, mert a hajókról a szárazföldre való táviratozás lehetővé van téve.

§. **Arany- és ezüsthányászat a tengerben.** Régóta ismeretes minden iskolás gyermek tudja, hogy a tengervízben vannak fémvegyületek, köztük olyanok is, melyek aranyat és ezüstöt tartalmaznak. Ezüst tartalmára a tengernek úgy bukkantak, hogy Dél-Amerikában elsüllyedt egy réz veretű hajó, melynek rézlemezein, a mikor hosszabb idő múltán a hajót a tengerfenékről kiemelték, ezüst lerakodást észleltek. Az ezüst a tengervízből csapódhatott a rézre és pedig aránylag oly mennyiségben, hogy érdemesnek tartották részint közvetlen vizsgálat, részint számítás útján kipróbálni, hogy tulajdonképpen mennyi ezüstöt is tartalmazhat a tenger összesége. Kisütötték, hogy 200 millió mázsát. Persze, hogy mindjárt kívánczok is e roppant kincs után. Hátha a tengervíz az ezüsthöz még becsesebb fém, aranyat is tartalmazna? Még érdekesebb volna a két nemes fémnek együttesen birtokába jutni. Kiderült, hogy igenis van arany a tengervízben, kevesebb az ezüsthöz, de elegendő mennyiség arra nézve, hogy milliókat gazdagítson. Míg 1 tonna tengervízben átlag 3·8—7·6 gramm ezüst foglaltatik, az aranyból csak legföljebb 1·9—3·8 gramm, a mi azonban az összes oceánok víztömegében mégis kitenne kerekén vagy 60 millió mázsát. — Semmiképen sem megvetendő összeg. De hogyan juthatni e rengeteg kincsek birtokába: Sokan törték rajta fejüket, próbálták ki tudományukat, bezeg eredménytelenül. Elnyelve tartja a tenger mai napig is a kimondhatatlan értékű nemes fémeket a nagyon sok tervezés és kísérletezés dacára. Hogy is ne, amikor köztük sokáig az volt a legéletrevalóbb terv, hogy a tengervíz nagyban kell lepárolgatni és az arany meg ezüst vegyületeket a maradékból kiválasztani. Elvnek nem épen rossz, de biz a gyakorlati kivitelben kísérlet, hogy több kerülne a ráfordított költség mint a haszon. Jött a mindenre alkalmas és mindenütt hatalmasan érvényesülő villamosság. Hát

ha az ő segedelmével lehetne célt érni és a tengerből az aranyat meg ezüstöt kibányászni. Elgondolkozott ezen egy norvég, és nagyszerű tervet eszelt ki, miképen lehetne villamos uton a tengerből aranyat meg ezüstöt kibányászni. Tervét most hajtja végre és már is erősen dolgoznak a tengerben levő arany és ezüstnek felszínre hozásán.

Különfélék.

? **Szent Péter a földön.** Szent Péter a biblia szerint sokat járt a földön, de olyan szerepet, a milyen legutóbb egy nógrádi faluban történt, egyik mese sem szánt neki. Abban a faluban, egy szegény özvegyasszony sokat töprengett azon, vajjon az ő jámbor ura a menyországba került-e? Egy este zörgettek a pitvarban, az özvegy ajtót nyitott és előtte állott Szent Péter. Azonnal rája ismert hosszú szakálláról, vállára vetett fehér köpönyegéről és arról a két nagy kulcsról, a melyet a balkezeiben szorongatott. Az asszony keresztet vetett, elmondott egy miatyánkot s a mikor így az ijedtségből magához tért, azt kérdezte, mivel érdemelte meg az ő házikója ezt a nagy tisztességet.

— Az urad küldött a mennyországból! mondotta kenetes hangon a jövevény.

Az anyóka megörvendett ennek, megtörülte a széket kötevényével s megkínálta a vendéget vele.

— Nem érek rá, sietős az utam, mondotta az, még ma otthon kell lennem. Az uradnak, jó asszony, nincs jó dolga odafönn, mert szegény, ennél fogva nem tud tisztességes lakást árendálni. Fázik, didereg szegény, mert nagy tél van odafönn. Azt üzeni, hogy küldj neki pénzt, de mindjárt.

Az anyóka bámult, mert ő egészen más milyennek képzelte a menyországot. De mégis megörvendeztette, hogy odajutott az apjuk, hát odaadta a porcellán bögrében őrzött tejpénzt.

— Ez kevés, mondotta a szent, odafönn drágább ám a lakás, mint ideleinn!

Az anyókanak nem volt több pénze, hát arra kérte a tulvilági jövevényt, hogy látogasson el pár nap múlva, akkorra szerez több pénzt. A mennybéli követ meg is ígérte ezt, de csak azzal a föltétellel, hogy senkinek sem szól a dologról. Az anyókanak a takarékpénztárban volt vagy ezer forintja, abból hozott a szentnek. Egy hónap leforgása alatt ötször járt a takarékpénztárban az özvegy, utoljára már ötszáz forintot vett ki, mert az ura egyre küldözte hozzája Szent Pétert pénzért. Végre föltűnt a dolog a takarékpénztárban, utána jártak, és a mikor meggyőződtek, hogy az asszony csalónak az áldozata, figyelmeztették az esetre a csendőrséget. Szent Péter így a hatóság kezébe került. Az 500 forintot még megtalálták nála, azt visszaadták az özvegynek, a ki a többi nem sajnálja, mert szentül hiszi, — és vele az egész falu — hogy először csakugyan Szent Péter volt nála.

? **Gyémántos pipa.** Csak keleti fejedelemnek van módjában, hogy oly pipából dohányozzék, aminőre a perzsa sah szokott rágyújtani, — bizonyára csak ünnepnapokon. Ez a pipa csupa gyémánt és rubint és gyönyörűen van kifaragva, 250,000 frank ára drágakő disziti a nevezetes pipát, amely állítólag még a selmeczi pipánál is különb.

? **Nádfonat helyreállítása.** A nádszékek, melyek hosszú használata után a közepén bemélyednek, előbbi feszültségüket visszanyerik, ha a széket fölborítják és forró vízbe mártott spongyával jól megáztatják és megmossák a nádfonatot. Ennek jól át kell ázni és sok vizet magába szívnia. Akkor a széket a szabad levegőre vagy a léghuzamba állítják, télen pedig a meleg kályha mellett szárítják. Az eredmény nagyon sikeres.

? **Regény a kerékpározásról.** Oriani Alfréd kiváló olasz író jelenleg egy egészen különleges regény megírásán fáradozik, melynek tárgyát a kerékpározás fogja képezni. Oriani annyira át van hatva a kerékpár hasznosságától, hogy új regénye bizonyára legjobb műveinek egyike lesz. Ő maga is buzgó kerékpáros és mióta biciklizik, folyton kerékpár-kosztümben jár és gépét sem a kávéházban, sem a színházban, sem baráti körben, vagy a hatóságokkal való érintkezésben soha el nem hagyja.

Humor.

)(**Amerikai ötlet.** Több amerikai spekulans új várost épített a távol nyugaton, melyet „Szótár“-nak neveztek el. A kibocsátott betelepülési fölhívásban aztán elmodták, hogy azért választották ezt a nevet, mert csak a szótárban lehet békét, jólétet és boldogságot föltalálni.

)(**Divat.** A híres selyemmellényeket, a melyek így tavasz idején föl szoktak tűnni, veszély fenyegeti. A párisi gigerlik nem viselnek már pettyes és rózsákkal ellátott mellényeket, hanem olyan szövetekből varratnak mellényt, amelyek nagyon emlékeztetnek a — lópokróczra.

)(**Magától értetődik.**

Az *operaénekes* (lakásán): Figyelje meg, valahányszor éneklek, ez a kanári madár füttyülni kezd:

Az *ismerős*: Hisz ez magától értetődik!

)(**Nem siettek.** — Ki halt meg kegyelmetéknél? — kérdik a gazdától.

— Az anyjukom.

— Lám, lám; sokáig volt beteg?

— Elég sokáig.

— Aztán hívtak-e orvost?

— Mostanig nem, de ha rosszabbul lett volna, mégis csak hittünk volna!

Szellemszikrák.

Bibliai mondások. A gazdag a szegényeken uralkodik; és szolgájává léssen, a ki kölcsön vesz, a kölcsönadó embernek.

A ki bedugja fülét a szegény kiáltására: ő is kiált, de meg nem hallgattatik.

Vigasságra vagyon az igaznak cselekedni igazat; bánatjokra pedig a hamisság cselekedőinek.

A mely jószág először hirtelen gyűjtetik, annak vége meg nem áldatik.

A különböző font és a különböző mérték, utálatosak az Urnál egyaránt mind a kettő.

Ne szeresd az álmod, hogy ne légy szegény: nyisd fel a te szemeidet, és elégítsd meg magadat kenyérrel.

Engedj a tanácsnak, és vedd jó néven az oktatást; hogy bölcselkedhessél végezetre.

Szünjél meg, szerelmes fiam, hallgatni az olyan tanítást, mely téged arra viszen, hogy a bölcsességnek igéjétől elszakadj.

Az embernek, kinek barátai vannak, tisztelni kell a barátságot; mert a ki igaz barátunk, becsületesebb az atyafiunál.

Jobb a tökéletesen járó szegény a gonosz nyelvű gazdagnál, a ki bolond.

Világkrónika.

— Nem kér sokat. Egy fővárosi ujság a következő hirdetést közli: „Házi szolga, a ki intelligensen szolgálja a vendégeket, zongorán játszik, és a pincze munkát érti 20 forint havi fizetéssel július 15-ére kerestetik.“

— Az örült rémtette. Johannisthálban (Poroszország) egy örült, sarlójával lenyeste egy öreg asszonynak és egy kis fiúnak a nyakát.

— A cserepező drámája. Roszlauban (Poroszország) egy cserepező mester megfojtotta a feleségét, 8 éves fiát fejével egy hordó vizbe dugta és azután a lakást felgyújtotta. A tüzet eloltották és a fiút megmentették. A vérengző cserepező a hörtömbben felakasztotta magát.

— Mérges sütemény. Pécsen 8 ember mérgezési tünetek közt megbetegedett. Egy tortában volt a mérég.

— Megadóztatott kerékpár. Braunschweig németországi városban megadóztatták a kerékpárt. Minden egyesért évenként 2 frt adót kell fizetni.

— Bedölt templom. Solana (Spanyolország) városában a templom fala bedölt. A lezuhanó kövek 9 gyermeket agyonütöttek.

— Ujságírók kongresszusa. Stokholmban az egész világ ujságírói napok óta gyülekeznek, jobban mondva esznek, isznak és mulatnak. Az egész csak komédia, nem ér egy pipa dohányt se.

— **Petőfi szobor.** A legnagyobb magyar költőnek Petőfi Sándornak Segesváron (Erdély) szobrot emelnek. Julius 31-én lesz a szobor leleplezése. Ezen az ünnepen lélekben mi is részt veszünk.

— **Kegyelem.** Szociáldemokrata nem kér és ha a gázság üldözéséről van szó, nem is ad kegyelmet. Bezzeg más a polgári pártok felfogása. Most például Bartha Miklós számára egy véres száju ellenzéki újságírónak, a kit néhány hónapra elítéltek, a királytól kegyelmet esdekelnek.

— **A méregkeverők.** H. M. Vásárhelyen, mint már jeleztük, a méregkeverő asszonyok bünpörét napok óta tárgyalják.

— **Egy város víz alatt.** Kolomea, csehországi várost elöntötte a vízár. A lakosság elmenekült.

Megakadt vonat. A nagyváradi és a kolozsvári vasutvonalon Egeres és Magyar-Gorbó közt hegyesuszamlás tönkretette a sineket. A vonatközlekedés e miatt megakadt az egész vonalon. 500 ember dolgozik a vonal helyreállításán.

A kocsisok ellen. Brüsszelben, Belgium fővárosában, a városi tanács elhatározta, hogy 18 éven aluli egyének teherkocsikat nem hajthatnak, 18 éven túl levő egyének is csak akkor foglalkozhatnak hajtással, hogyha az erre vonatkozó vizsgát leteszik. Bizonyora helyes intézkedés.

— **A munkás sorsa** Hamburgban (Németország) egy háztető javítási munkálatainál két bádogos tanonez lezuhant a három emeletes ház tetejéről és szörnyet halt.

— **Nagyanyak egylete.** Szilas-Balháson több öregasszony megalakította a „Nagyanyak egyletét,” a melynek célja a biblia olvasás, kávé ivás — no meg a szószapulás.

— **Vízáradás.** A tartós esőzések Bukovina több helyén vízáradást okoztak.

— **A boszorkány.** Saval franciaországi városában egy Clavról nevű fiatal asszony 8 napja nem tudott aludni. A babonás fiatal nő erősen meg volt győződve, hogy szomszédnője a 80 éves Broseri megbabonázta. A buta asszony átment szomszédnőjéhez és egyszerűen megfojtotta, azután önként jelentkezett a bíróságnál. Ez az eredmény, ha a népet mesterségesen butítják.

— **Drága virág.** Egy londoni virágkiállításon egy *Orchidea* nevű virágot is mutogatnak. A ritka virág ára 25.000 frank.

— **Otthon van.** A sziámi király, a mint jeleztük, tényleg Budapestre jött. Nagyon otthonosan érezte magát, mert mint mondta, itten minden olyan mint odahaza Ázsiában. Csak a tormás virstlit nem ismerik ott, ezért ebből rém sokat evett.

— **Vizbe zuhant vonat.** Lemberg város közelében fekvő *Kolomea* nevű község körül egy személyvonat a vízbe zuhant. 10 ember meghalt, 30 megsebesült. A szerencsétlenség éjjel egy hid leszakadása következtében történt. A szerencsétlenül jártak közt egy nászuton levő házaspár is volt.

— **Erdélyország püspöke** Lönhart Ferencz 78 éves korában meghalt.

Gazdaság.

A vetések állása felől általában kedvezőtlen hírek érkeznek; a nagy hőség is összezsugorítja a gabonaszemeket s noha az aratás eredményéről most még nem lehet biztosat mondani, mégis valószínű, hogy az árak emelkedni fognak.

Buzában gyengébb volt a forgalom, mint a múlt héten. Az árak, mindennek dacára körülbelül 20 krral emelkedtek, összesen vagy 90,000 mm. adódott el 8.95—9.30 frton.

Rozs gyengén ment. Alig 6000 mm. kelt el 6.60—6.75 frton, Uj rozst 6.55 frton adtak el juliusi szállításra. *Arpa* változatlan maradt. Elkelt 3600 mm. 4.85—5.10 frton. *Zabot* gyengén kínáltak. Csekély forgalom mellett fizettek 5—6 frtot, elsőrendüért 6.25 frtot. *Kukoricza* nagyon szilárd; az árak még folyton javulnak. Helyben 3.45 frt, Mezőturon 3.95 frt, Ujvidéken 3.85 frt. *Hüvelyekben* az árak hanyatlanak; *Bab* gömbölyü 6.25—6.50 frt, *barna bab* 6.—6.25 frt, *tarka bab* 5.75—6.— frt, *apró bab* 7.20—7.40 frt, *lencse* 8.—9.— frt, *köles* 4.30—4.40 forint, *bükköny* 4.75—4.90 forint.

Szerkesztői üzenetek.

L. Béla Budapest. Sikerült a képtalány. Ámde nem ígérhetjük, hogy egyhamar közöljük, mert esztendőkre elvagyunk látva képtalányokkal. Ötletes betűtalányt szívesebben veszünk.

S. M. Rozsnyó. Megfejtése nem érkezett idejében és így a sorsolásban nem vehetett részt.

K. Ferenc Zugló. Jól tudja, kutyaugatás nem hatól az égbe. Azután elvünk: Kutya ugat, karaván halad.

S. P. Mármaros-Sziget. Augusztus 1-én jár le az előfizetése. Dicséret szavait köszönjük. Minek szerénykedjünk: Bizony jól estek.

B. Bálint Budapest. Olva-sa el Büchner „Kraft und Stoff“ cz. könyvét.
D. Kun-Baja. Jó kívánatait viszonzzuk. Ha mindenki megteszi kötelességét a terjesztés körül számról-számra tartalmasabb lesz a N-r

P. Kálmán Győr. Rosszul érthette. Ellentét nincs köztünk. A párt egységes és nem akad vakmerő ember, a ki az egységet megrontani merné. S ha megkísérelné: csufos kudarcz lenne a bére. Különben köszönjük érdeklődését. Üdv.

D. Ignác Tasnád. 1. Forduljon egyszerű levélben a hadkiegészítő parancsnoksághoz. 2. Ha egyetlen fiu és szülei keresetképtelenek, nem sorozzák be. 3. A honvédségnél a vezénylő nyelv a magyar.

B. László Pécs. Eljártunk.

R. Manó Arad. Ha nincs ellenükre megtesszük

Kérjük a talány megfejtőket, hogy megfejtéseiket csak a jelzett határidőig küldjék be.

A pontos kézbesítésért és expedálásért Fleischmann Andor, a „Népolvasótár“ kiadóhivatalának vezetője felelős. Panaszokkal hozzá tessék fordulni. Garay-u. 32.

Terjeszszétek és olvassátok a „Népszavát“ és a pártirodalmat. A pártlapok, bármely röpirat és könyv megrendelhető a „Népszava“ könyvkereskedésben VII., Wesselényi-utcza 19 b.

Képrejtvény.

A helyesen megfejtők közt első jutalom gyanánt: „Anarkizmus és szocializmus,” második jutalom gyanánt Robespierre beszédét a választó jogról sorsoljuk ki.

A megfejtést, valamint a helyesen megfejtők névsorát a Népolvasótár 13. számában közöljük.

Megfejtési határidő július 17-ike.

A Népolvasótár 9. számában közölt képrejtvény megfejtése

Mármaros-Sziget.

Az első jutalmat „Az igazi szocializmus“-t nyerte Lausch Béla Budapest, II. Szallag-u. 10.

A második jutalmat a „Szociáldemokrácia kateja“ cz. könyvecskét nyerte Németh Gábor Miskolcz, Helfer Gyula czimén Széchenyi-u. 88. aj. 3. Helyesen fejtették meg a következők:

Budapestről: Petra József, Kintli Pál, Cziblik Adolf, Lausch Béla, Kemény Imre, Barna Géza, Schwartz Mór, Krausz Béla, Dévény Dénes, Della Mihály, Balla Sándor, Balázs Ignác, Rákosi Jenő, Remeg Béla, Só Imre, Ken Salamon, Dobó Katicza, Lenkei Irén, Weisz Mórné, Dezó Junón, Enkel Dénes, Keregó Ferencz.

Vidékről: Horváth Sándor (Czegléd), Szekeres István (Bács-Szt.-Tamás), Pintér Károly, Turi József, Valentovits András (Czegléd), Tokody Józsefné, Szücs István (H.-M.-Vásárhely), Alads Antal, Szendi László, Németh Gábor, Kabai István, Helfer Gyula (Miskolcz), Ondré János (Kis-Pest), Daps Bálint (Detta), Kankó Jenő (Tata), Ferencz Imre (Kassa), Egyen Béla (Eperjes).